

A 2021/2022-es tanév „Ökoiskola” programjainak összefoglalása, különös tekintettel a természet- és környezetvédelmi vonatkozásokra

Az „Ökoiskola” program megvalósítása a 2021-2022-es tanévben is az ökoiskolai munkaterv alapján történt. A munkaterv az állatgondozó, a természetjáró és a kertgondozó szakkörök működésén alapult, melyet azonban valamennyi tantárgy, témához kapcsolódó tevékenységei egészítettek ki.

1. Kertgondozó szakkör:

- a. Szeptembertől november végéig péntek délutánonként a kertgondozó szakkör tagjai és a közösségi szolgálatot végző diákok kerti munkákat végeztek (ültetés, gyomlálás, fakivágás, cserjeírtás, sövényalakítás, lombsöprés). A zöldhulladékot részben komposztáljuk, részben erre célra kapott zsákokban gyűjtjük és vitetjük el.
- b. Áprilisban Koncz Zoltán (Zoltán bácsi, karbantartó) segítségével beültettük a magaságyást: kukorica, napraforgó, bab, tök, cukkini, cékla, paprika, paradicsom, körömvirág, büdöske, sarkantyú került a magaságyásba. A magaságyás nyári gondozásában Konc Zoltán és az intézmény gondnoka segít.
- c. Áprilisban kigyomláltuk és felújítottuk a sziklakertet; elültettük a szülői felajánlásból származó évelőket: nefelejcs, őszi szellőrózsa, nyuszifül, sziklakerti növények.
- d. Méhlegelőt alakítottunk ki; rovarcsalogatónak mézontófüvet, mustárt és kaukázusi nadálytövet ültettünk. A gyenge minőségű talaj miatt az egyéves fajok (mustár, mézontófü) nehezen fejlődtek, ezért számukra magaságyást kell majd építeni.
- e. fűnyírásakor minden esetben meghagyunk egy lenyíratlan növényesávot, amely búvóhelyként szolgál a kert kistermetű állatai, főleg ízeltlábúí számára.
- f. egész tanévben folyamatosan zajlott/zajlik a madarak itatása
- g. a madarak téli etetését novembertől március közepéig végezték a diákok
- h. Kitzinger István, biológia-környezettan szakos kolléga javaslatára „Tündérkert” kialakítását kezdtük el a gimnáziumkert területén. Tündérkertnek nevezik azokat a gyümölcsösöket, melyeket ősi magyar gyümölcsfafajták alkotnak. Minden „Tündérkert” egy kicsiny génbank, amely hozzájárul az őshonos gyümölcsfafajták megmentéséhez. A helyi klímának megfelelő facsemetéket (szilva, alma, körte) a pórszombati, Kovács Gyula erdész által megálmodott és alapított, „első Tündérkert”-ből szerezzük be ősszel. A gyümölcsfák permetezést és metszést nem igényelnek.

2. Állatgondozó szakkör

- A közel ötven fővel működő állatgondozó szakkörhöz számos kilencedikes diák csatlakozott. Nagyon eredményes volt az akvarisztika blokk működése, pl. az egyik akváriumban Kovács Miklós diákunk hazai hidrafajokat szaporít eredményesen. Másik diákunk két apró pézsmateknőt ajándékozott az intézménynek.

- Sikeresen zajlik a kipusztulás szélére sodródott, az országban egyedül ebben az intézményben tenyésztett kékfarkú patakpontyocskák szaporítása. A fiatal egyedek még az iskolai akváriumban fejlődnek.
- Az elpusztult, idős szakállas agámát és gabonasiklót új, fiatal állatokkal pótoltuk.
- Az állatok nyári szünetben történő ellátását a diákok végzik, ennek megszervezése megtörtént.

3. Természetjáró szakkör

- Szeptembertől áprilisig, havonta egyszer, nyolc alkalommal szerveztünk egynapos buszos kirándulást a diákoknak (Bakony, Vértes, Pilis, Budai-hegység, Gerecse). A túrákon rendszerint 40-45 fő vett részt.
- A túrákon gyűjtött gombákat ősszel, több alkalommal gombakiállításon mutattuk be.
- májusban terepgyakorlatot tartottunk biológia tagozatos és faktos diákok számára a Kiskunsági Nemzeti Park területén. A diákok az emelt szintű biológia érettségien előforduló síkvidéki élőhelyekkel ismerkedtek meg. A terepgyakorlat képeiből kiállítás készült. Részlet a tájékoztatóból:

„Időpont: 2022. május 16. (hétfő)

Helyszínek: Tatárszentgyörgy határa: homoki növényzet; Kunpeszér: 10⁰⁰: Rákosi vipera Védelmi Központ (vezetéssel), Peszéri-erdő: homoki tölgyes; Kunszentmiklós határa: sziki gyepes; száraz szikes; nedves szikes (vezetéssel), mocsárrét; Apaj: Réce tanösvény: Apaji-halastó, szikes puszták, szürkemarha, esetleg bivaly

Cél: alföldi élőhelyek: mocsári, homoki, sziki élőhelyek és alföldi patakpart tanulmányozása

PATAKPARTOK, TÓPARTOK: lebegő- és gyökerező hínárnövényzet, nádasok, gyékényesek, pántlikafüves, békabuzogányos és harmatkás mocsári-vízparti növényzet, vízparti virágkákás, csetkákás, vízi hídörös-mételykórós mocsarak, magassárrétek, mocsárrétek, patakparti magaskórósok;

SZIKESEK: zsiókás, kötő kákás, és nádas szikes vízű mocsarak, ürmös és cickórós szikes puszták, szikes rétek, üde mézpzásitos szikes tavak iszap-és vaksziknövényzete, sziki magaskórósok;

HOMOKI NÖVÉNYZET: nyílt és zárt homokpusztagyepes, (nyáras-borókás), nyílt homoki tölgyes

valamint vízimadarak, őshonos állatfajták megtekintése; szakvezetéssel a fokozottan védett rákosi vipera és fajvédelmi programjának megismerése.”

- Júniusban (június 13.) egynapos, nagyszerű túrát szerveztünk az Alacsony-Tátrába. A kirándulás képeiből kiállítás készült. Részlet a tájékoztatóból:

„Útvonal: odafelé: Érd – Besztercebánya - Ördöghágó (Certovica: 1238 m)

visszafelé: Trangoska vagy Stupka – Besztercebánya - Érd

A túra útvonala:

Indulás az 1238 méter magasan fekvő Ördög-hágóról (Certovica). Első pihenő az 1602 méter magasan fekvő Rovienky ponton. Ezután enyhe, de állandó kapaszkodással, hullámzó hegygerinceken haladva érjük el az 1728 méter magasan lévő Chata Generala-t (turistaház). Itt újabb pihenő, mindenki megeheti, amit ebére hozott stb. Útközben pazar magashegyi gyepvegetáció, zergék. Innen meredek úton leereszkedünk a Trangoska (1002 m) nevű túráközpontba. Amennyiben elcsúszunk időben, innen indulunk busszal haza. Ha van még idő, akkor fokozatosan tovább ereszkedünk a Bystrianka nevű hegyi patak gyönyörű völgyét követve a lucos övbe, Stupka üdülőközpontba (695 m), ahonnan busszal indulunk haza.”

4. Egyéb tevékenységek

- 2021 őszén a kisgimnazisták által gyűjtött termésekből terméskiállítás nyílt Kukovecz Györgyné szervezésében
- megalakult a „Szobanövény team” Kukovecz Györgyné vezetésével. Diákok bevonásával valamennyi iskolai szobanövény átültetése/virágföldjének frissítése megtörtént.
- 2021 őszén egész napos papírgyűjtést szervezett a DÖK
- a papír-, műanyag-, üveg- és zöldhulladék, valamint az elemek gyűjtése egész tanévben szelektíven történt
- folyamatosan zajlott az aktuális témákhoz kapcsolódó kiállítások rendezése (2021 hírességei, nevezetes napok, havi kirándulások stb.) Idei téli állandó kiállításunk: a „Hogyan etessük télen a madarakat?” az MME szakanyagának a felhasználásával készült.
- egyik kollégánk, Kállayné Szerényi Júlia, a Zöld Föld 30 kredites, akkreditált továbbképzésen vett részt.
- 2022. július 4-11. között egyhetes biológus tábor szervezünk érdeklődő diákok számára a Zempléni-hegységben.

Dr. Kállayné Szerényi Júlia

„Ökoiskola” programot koordináló, biológia-kémia szakos pedagógus

Érd, 2022. június 26.